

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Stredná odborná škola technická, Kozmálovská cesta 9, Tlmače
4. Názov projektu	Terminus technicus v praxi
5. Kód projektu ITMS2014+	312011AGV9
6. Názov pedagogického klubu	Klub učiteľov humanitných predmetov
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	05.04.2022
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	SOŠ technická Tlmače
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	PhDr. Peter Izsóff
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	https://soustlmace.edupage.org/text/?text=text/text54&subpage=2

11. Manažérske zhrnutie:

Kľúčové slová: text, čitateľská gramotnosť, čítanie s porozumením, porozumenie textu, čitateľské schopnosti a zručnosti, práca s textom, aktivizujúce a inovatívne metódy, aktivizácia žiakov, stratégie a metódy rozvoja čitateľskej gramotnosti

Stretnutie klubu učiteľov humanitných predmetov bolo zamerané tentoraz na predstavenie návrhov metód na zlepšenie kompetencií žiakov v čitateľskej gramotnosti a zhodnotenie účinnosti doterajších postupov používaných v jednotlivých vyučovacích humanitných predmetov v jednotlivých ročníkoch študijných a učebných odborov na Strednej odbornej škole technickej v Tlmačoch. Cieľom stretnutia členov pedagogického klubu bolo predstavenie a diskusia k téme efektívnych stratégií rozvoja čitateľskej gramotnosti. Stretnutie sa zameriavalo na spätný pohľad na aplikáciu metódy čitateľských listov, čítania s otázkami a dopĺňovania, ktoré doteraz pedagógovia využívali. Učitelia ďalej komunikovali na danú tému pomocou hodnotových škál a myšlienkových máp.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

- úvodné predstavenie dnešnej témy zasadnutia klubu - návrhy metód na zlepšenie kompetencií žiakov v čitateľskej gramotnosti a zhodnotenie účinnosti doterajších postupov
- analyzovanie spôsobov rozvoja čítania s porozumením
- oboznámenie sa so stratégiami a metódami vhodnými na využitie vo vyučovacom procese
- výmena skúseností z praxe medzi jednotlivými učiteľmi
- identifikovanie spoločných problémov a vypracovanie spoločných postupov pri uplatňovaní metakognície v procese rozvoja čitateľskej gramotnosti
- diskusia v Klube učiteľov humanitných predmetov k rozoberanej problematike metód na zlepšenie kompetencií žiakov v čitateľskej gramotnosti
- záverečné zhrnutie stretnutia a poďakovanie členom Klubu učiteľov humanitných predmetov za spoluprácu na zasadnutí

Jednotliví členovia Klubu učiteľov humanitných predmetov sa na stretnutí klubu venovali predstaveniu návrhov metód na zlepšenie kompetencií žiakov v čitateľskej gramotnosti a zhodnotenie účinnosti doterajších postupov používaných v jednotlivých vyučovacích humanitných predmetov v jednotlivých ročníkoch študijných a učebných odborov na Strednej odbornej škole technickej v Tlmačoch.

Do praktickej časti práce klubu boli zaradené návrhy vyučovacích hodín na rozvíjanie čitateľských zručností a porozumenie textu. Konceptcia vyučovacích hodín sa orientuje na aplikovanie čitateľských stratégií na rôzne typy textov vo vyššom stupni stredoškolského štúdia. Texty boli zvolené s rôznym zámerom, obsahom a formou a vyžadujú od žiakov odlišný prístup pri ich porozumení. Metodika vyučovacích hodín je postavená na etapovom čítaní, ktoré sa odráža v postupnosti krokov čitateľských stratégií: aktivity pred čítaním, počas čítania a po čítaní.

Úlohy a aktivity, ktoré vytvárali členovia klubu sú zamerané nielen na kognitívne ciele, ale aj na rozvíjanie afektívnych postojov žiakov - uvažovanie o hodnotách, konaní, pocitoch. V návrhoch vyučovacích hodín boli využité aktivizujúce metódy čítania (napríklad predvídanie, cinquain, pojmová mapa) aj testové položky, ktoré overujú porozumenie textu. Reflexia po prečítaní a porozumení textu obsahuje tvorivé úlohy, podnety na aktualizovanie a využitie získaných informácií. Slúži aj na vyjadrenie vlastného názoru na text a efektívnosť zvolenej formy práce na hodine.

Učiteľ má na výber viacero spôsobov, ako pomôcť pri rozvíjaní a zdokonaľovaní čítania s porozumením. Sú na to známe odborné metódy, ale aj metódy, ktoré si vymyslí a úspešne uplatní učiteľ sám. Je preto dôležité okrem známych stratégií a metód spoznať aj úspešné postupy svojich kolegov. Na dnešnom stretnutí sme sa zamerali na odbornú konzultáciu a výmenu vlastných skúseností z praxe učiteľov v tejto oblasti.

Učitelia v diskusii v Klube učiteľov humanitných predmetov porovnali svoje skúsenosti v používaní a uplatňovaní rôznych stratégií a metód v rozvoji čitateľskej gramotnosti. Druhá časť diskusie bola zameraná na uplatnenie metakognície v školskej praxi. Zhodli sa na tom, že tento postup si vyžaduje uvedomelého žiaka, ktorý má potrebu vzdelávania a upevňovania nadobudnutých vedomostí vo všeobecnosti. Neľahkou úlohou učiteľov je teda okrem vedomostí naučiť žiaka aj tomuto vedomiu.

Členovia klubu zhodnotili, že prevládajú žiaci, ktorí najradšej len prijímajú už hotové poznatky. Týchto žiakov je často problém aktivizovať a motivovať rôznymi cvičeniami, ktoré vnímajú prvoplánovo - len splniť úlohu, nič sa nenaučiť. O to náročnejšia je práca učiteľa, ktorý si musí pripraviť také metódy a postupy, ktoré zaujmú a vzdelajú žiaka rôzneho typu. Sú však aj žiaci, ktorí sa radi zúčastňujú rôznych aktivít na hodine, a tí často dokážu strhnúť k aktivite aj svojich pasívnejších spolužiakov. Týchto žiakov je potrebné podchytiť, aby vo vzdelávaní uvedomelo pokračovali a rozvíjali svoje zručnosti. Rozvíjaniu iných, ale aj metakognitívnych zručností by pomohla menšia obsahová náplň učiva, čím by sa vytvoril priestor na precvičovanie a uplatňovanie cieľových zručností. Najväčší problém je v súčasnosti často spomínaný nezáujem žiakov o čítanie ako také. Nemajú trpezlivosť prečítať a vnímať dlhší text a potom úlohy k nemu plnia mechanicky, bez záujmu o to, či odpovedali správne. Učiteľ preto musí vyberať texty so zaujímavou témou, prípadne so zaujímavými úlohami.

13. **Záver a odporúčania:**

Pedagógovia v Klube učiteľov humanitných predmetov sa zhodli na potrebe a dôležitosti zvyšovania a dosahovania vyššej úrovne čitateľskej gramotnosti žiakov a preto si stanovili spôsoby akými chcú dosahovať vyššiu úroveň. Preto je vhodné aplikovať do vyučovacieho procesu nasledovné prvky, ktorými sa budú bližšie zaoberať počas jednotlivých stretnutí v Klube učiteľov humanitných predmetov:

- rôzne nové aktivizujúce metódy a spôsoby práce, ktoré zvyšujú aktivitu, sústredenosť a pozornosť žiakov na vyučovaní,
- metódy čitateľskej gramotnosti prispievajúce k lepšiemu porozumeniu textu, orientácii v ňom, k organizácii faktov v texte, k uvažovaniu o obsahu,
- aktívne učenie sa žiakov, samostatná práca žiakov pri riešení úloh,
- metódy práce s textom, analýza textov, hodnotenie získaných informácií z prečítaného textu alebo jazykového prejavu,

- podnecujúce a aktivizujúce stratégie využívajúce v jednotlivých humanitných predmetoch, ktoré obohacujú vyučovací proces a stimulujú žiakov k lepším výkonom,
- vyučovacie hodiny organizovať tak, aby žiaci pracovali s textom dopredu poznaným (vedeli sa vyjadriť k obsahu prečítaného textu), s textom nepoznaným (za určitý čas vedeli vypracovať úlohy k obsahu i forme textu), aby nemali problém orientovať sa v odbornom ani umeleckom texte, aby vedeli vyplniť administratívne formuláre v printovej aj v elektronickej podobe,
- budú navzájom komunikovať jednotlivé návrhy metód na zlepšenie kompetencií žiakov v čitateľskej gramotnosti a zhodnotenie ich účinnosti doterajších postupov,
- členovia sa zhodli, že je dôležité posilniť metódy na podporu učenia, čitateľskej gramotnosti a kritického myslenia,
- v online priestore je dostupných mnoho kvalitných webinárov a zdrojov, ktoré môžu poslúžiť pedagógom aj žiakom ako podporný študijný materiál,
- spolu so žiakmi aj pre pedagógov je dôležité zapojiť sa do rôznych súčasných odborných aktivít, ktorých cieľom je posilnenie spomínaných zručností a vedomostí,
- dať priestor žiakom na sebahodnotenie - zhodnotiť, ako pracovali pri rôznych činnostiach, ako sa môžu niečo nové naučiť, ako to dosiahnuť pomocou už poznaného, aké použili metódy a postupy,
- vytvoriť databázu vhodných textov na rozvoj čitateľskej gramotnosti, ktoré rozvíjajú cieľové zručnosti žiakov.

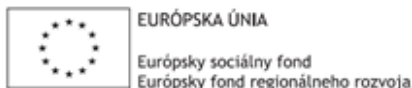
Pre žiakov stredných odborných škôl je práve čitateľská gramotnosť jednou z najdôležitejších kompetencií pre ich absolventskú prax. Odporúčame aj naďalej pracovať s odbornou literatúrou, ktorej štúdiom zlepšime sociálnu klímu pre rozvoj čitateľskej gramotnosti žiakov.

14.	Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Marián Sabala
15.	Dátum	05.04.2022
16.	Podpis	
17.	Schválil (meno, priezvisko)	PhDr. Peter Izsóff
18.	Dátum	06.04.2022
19.	Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu

Príloha správy o činnosti pedagogického klubu

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
Prijímateľ:	Stredná odborná škola technická, Kozmálovská cesta 9, Tlmače
Názov projektu:	Terminus technicus v praxi
Kód ITMS projektu:	312011AGV9
Názov pedagogického klubu:	Klub učiteľov humanitných predmetov

PREZENČNÁ LISTINA

Miesto konania stretnutia: Stredná odborná škola technická, Kozmálovská cesta 9, Tlmače

Dátum konania stretnutia: 05.04.2022

Trvanie stretnutia: od 13:50 hod do 16:50 hod

Zoznam účastníkov/členov pedagogického klubu:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia
1	PhDr. Peter Izsóff		SOŠ technická Tlmače
2	Mgr. Martin Gábor		SOŠ technická Tlmače
3	Mgr. Marián Sabala		SOŠ technická Tlmače
4	Mgr. Katarína Ružičková		SOŠ technická Tlmače
5	Mgr. Oľga Hatiarová		SOŠ technická Tlmače